

M. kir. államvasutak

A magyar adriai vasuti kötelekben 1891. évi május 25-ike óta érvényes 1. ill. 2. sz. díjszabási füzetekhez folyó évi június hó 1-én a II., illetve III. sz. pótlékok lépnek életbe. Ezen pótlékok az előző, általános és különleges határozmányok, reexpediciós táblázatok, az áruosztályozás és kivételes díjszabások módosításán, illetve kiegészítésén kívül, új állomások felvételét, állomásnevek megváltoztatását és a kilométermutató kiegészítését tartalmazzák. Különösen felemlítjük, miszerint Fiume és Triesztből magyar állomásokra szállítandó borküldeményekre ez alkalommal különösen mérsékelt díjtételek létesítettek, valamint hogy a IV-ik kivételes (gyűjtőáru) díjszabás, kocsis és fuvarlevelenkint 5000 k.-ért való díjfizetés mellett érvényesítették, míg az eddig csak legalább 6000 kg. feladása, illetve ezen súlyért való díjfizetés mellett nyert alkalmazást. A mennyiben díjmelések állanak be, az eddigi díjtételek folyó évi július hó 1-éig érvényben maradnak. Ezen pótlékok példányai a részes vasutak igazgatóságainál, valamint a jelentékenyebb köteleki állomásokon darabonként 25 kr-ért megszerezhetők.

(Dél-német osztrák-magyar vasuti kötelek.) F. évi június hó 7-ikétől kezdve a württembergi kir. államvasutak Aldingen b. Spaichingen, Altshausen, Aulendorf, Balingen, Bisingen, Ebingen Engstlan, Friedrichshafen, Hosskirch-Königsberg, Makenhausen-Tettang, Mingen, Mahenwangen, Niederbiegen, Oberndorf a. N., Pfullendorf, Ravensburg, Rottweil, Saulgau, Scheer, Schussenried, Schwenningen b. Rottweil, Sigmaringen, Sigmaringendorf, Spaichingen, Storzigen, Strassberg, Thalhausen b. Rottweil és Tuttingen, továbbá a badeni nagyhercegi államvasutak Messkirch és Stockach állomásaival való forgalomban Ulm mint betárolóhely beszüntetetik.

Első cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási társaság.

Galac és Batum közötti személy és teherszállító hajójáratok.

A „Medea D” nevű tengeri csavargózós f. é. május — augusztusi menetrendje.

A „Medea D” nevű társasági tengeri gőzös személy- és teherszállító szolgálatban rendszeren (szavatosság nélkül) a következőleg közlekedik:

Az ut száma	Galacról indul	Batumba érkezik	Batumból indul	Galacba érkezik
2.	április 21.	április 24.	április 29.	május 4.
3.	május 11.	május 14.	május 19.	május 24.
4.	„ 31.	június 3.	június 8.	június 13.
5.	június 20.	„ 23.	„ 28.	július 3.
6.	július 10.	július 13.	július 18.	„ 23.
7.	„ 30.	aug. 2.	aug. 7.	aug. 12.
8.	aug. 19.	„ 22.	„ 27.	szept. 1.

Az indulás lehetőleg a fenti napokon fog megtörténni, de a társaság e tekintetben szavatosságot nem vállal.

Menetdíjak.

A menetárak élelmezés nélkül értendőek.

(A hajón vendéglő van.)

		F r a n k	
		I. hely	II. hely és fedélzet
Galacról	Batumba	64	26
Sulináról	„	58	23
		R u b e l	
		I. hely	II. hely és fedélzet
Batumból	Sulinába	21	9
„	Galacra	24	10

Minden menetjegy 25 kgr. szabad-podgyászra jogosít. Tulsúlyért 100 kgr-ként 2 rubel számíttatik. Batum-ban a társaságot Stechina C. kapitány képviseli.

Budapestben, 1893. május 12-én.

A forgalmi igazgatóság.

Törvénykezés.

A szentesi polgármester vádjai.

A szentesi polgármester dr. Tasnády Antal megválasztása után, mint ismeretes, Csongrád megye székhelyén erős párt támadt, mely azon volt, hogy minden áron lehetetlenné tegye Tasnády Antalnak polgármesteri működését. A városi hivatalok megvizsgálására kiküldött számonkérőszék tagjai 1892. szeptember havában, a polgármester távollétében, megjelentek a polgármesteri hivatalban, s a polgármesternek értesítése nélkül ott vizsgálatot tartottak. Szentes város képviselő-testülete a számonkérőszék jelentése következtében dr. Tasnády Antal ellen fegyelmi eljárást rendelt el, s egyidejűleg maga a polgármester is fegyelmi vizsgálat elrendelését kérte maga ellen Csongrád megye alispánjától.

A kétszeresen elrendelt fegyelmi vizsgálat után Csongrád megye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya, mint fegyelmi bíróság dr. Tasnády Antalt 1893. január 25-én hozott ítéletével a számonkérőszék jelentésében foglalt valamennyi vád alól felmentette.

Még egy fegyelmi eljárást is megindítottak Szentes polgármestere ellen egy feljelentés alapján, melyet

Szentes képviselőtestületének 57 tagja, köztük Sima Ferenc és Balogh János országgyűlési képviselők tettek a polgármester ellen. Ez írásos feljelentés alapján Szentes város képviselőtestülete fegyelmi eljárást indított dr. Tasnády Antal ellen és öt hivatalától felfüggesztette. Csongrád megye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya azonban a polgármestert az 57 városi képviselő által felsorolt valamennyi vád terhe alól felmentette.

A polgármestert erre ismét visszahelyezték a hivatalába, s most ő nyújtott be két rendbeli bünvádi feljelentést a szegedi kir. törvényszékhez, mint büntető bírósághoz.

Az egyik bünvádi feljelentésben dr. Tasnády Antal Sima Ferencet és 56 társát, kik mindannyian szentesi lakosok, s városi képviselők, a büntető-törvény 227. §-ába ütköző hamis vádaskodás vádolja. A bünvádi feljelentés a városi képviselők beadványában foglalt vádak alapján, valótlanoknak hazugoknak és hamisaknak jelenti ki. Hivatkozik a közigazgatási bizottság fegyelmi határozatára, s tanukul szükség esetén dr. Csathó Zsigmondot, Csongrád megye alispánját, továbbá dr. Cikatricis Lajost, Csongrád megye főjegyzőjét kéri kihallgatni.

A másik bünvádi feljelentést a számonkérőszék tagjai ellen nyújtotta be Szentes város polgármestere. A számonkérőszék tagjai: Sima Ferenc, Balogh János, id. Temesváry Antal, dr. Filó Tihamér, Soós Ferenc, Szánthó Lajos, Bartha János városi képviselők voltak, kiket a polgármester szintén a büntető törvény 227. §-ába ütköző hamis vádaskodás büntetével vádol. A feljelentés a számonkérőszék által aláírt jelentést személyes gyűlölségből, pártboszúból származónak mondja, s azt állítja, hogy ez a jelentés alaptalanul és hazugul vádolta őt, s ennek bizonyítására kéri a fegyelmi vizsgálatot vezető megyei főjegyzőt dr. Cikatricis Lajost tanuként kihallgatni. Mindkét bünvádi feljelentést dr. Tasnády, mint Szentes város polgármestere írta alá.

— **A kereskedelmi és váltótörvényszékhez** ápril hóban 7519 ügydarab érkezett, elintézetlen volt 1272, s így 8791 ügy várt elintézésre. Elintézetlen összesen 7274 ügy. A múlt hóban csődöt nyitottak egy esetben, 2 csődügy megszűnt és 72 folyamatban maradt.

— **Három gyermekgyilkosság.** A királyi tábla ma három gyermekgyilkosság ügyében hozott ítéletet. Az *ipolysági* törvényszék Szuhai Márta cselédleányt, a ki gyermekét, alig hogy életet adott neki, egy sárral telt gödörbe dobta, a hol a csecsemő megfult, gyermekgyilkosság büntetésében bűnösnek mondta ki és két évi börtönrre ítélte. A királyi tábla Heil Fausztin bíró referálására a tettet gyermekölésnek minősítette, de büntetésre nézve az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kettős gyermekgyilkosságért két évi fegyházra ítélte a *szolnoki* törvényszék özvegy Hudra Kiss Jánosné, ki két ujszülött gyermekét megfojtotta. Ismerőseinek feltűnt, hogy a gyermekeket soha sem látják. Sugdosódnak kezdtek. Végre a csendőrség is híret hallotta a sugás-bugásnak és megindította a nyomozást. Hudra Kiss Jánosné sok ideig tagadta tettet, végre azonban bevallotta. A csendőrség már csak a gyermekek csontvázát találta meg. A szolnoki törvényszék vádlottnőt tetteért, mint említettük, két évi fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet a budapesti királyi tábla dr. Heil Fausztin referálása mellett, mai napon tartott ülésében helybenhagyta. A *balassagyarmati* törvényszék Takács Katalint, a ki ujszülött gyermekét tél idején meztelenül egy hideg istállóba tette, a minek következtében a csecsemő megfagyott, egy évi börtönrre ítélte. A királyi tábla mai ülésén a börtönbüntetést két évre emelte.

— **Büntetés leszállítása.** A balassagyarmati törvényszék Lukács István parasztagdát, a ki feleségét hűtlenségen érte és elkeseredésében agyonszúrta, az enyhítő körülmények tekintetbe vételével, nyolc évi fegyházra ítélte. A budapesti királyi ítélőtábla Makay Dezső bíró előadása mellett ma tárgyalta az ügyet és Lukács István büntetését öt évre szállította le. Indokolásában az enyhítő körülmények között kiemelt azt, hogy a gyilkosság oka a házasság szentségének megtörése volt.

— **Csaló bankhivatalnok.** Említettük a mi nap, hogy Klein Károlyt, a magyar általános takarékpénztár részvénytársaság hivatalnokát, a saját zsebére üzött pénzmanipulációk miatt letartóztatták. A vizsgálat kiderítette, hogy Klein 29 részvényestől szedett fel 15—40 frtnyi összegeket, amelyekről minden egyes esetben hamis nyugtát adott. Csalásait úgy követte el, hogy amikor a takarékpénztár valakit fizetésre hívott fel, az igazgató által már aláírt felszólító levelet nem postán küldötte el, hanem maga vitte azt el az illetőhöz, persze azért, hogy a pénzt tüstént zsebre vágassa. A fiatal bankfi valamennyi eddig kiderült csalására nézve beismerő vallomást tett, amiért is *Daczó Ferenc* vizsgálóbíró *szabadlábba* helyezte annak ellenére, hogy a panaszos intézeti igazgatóság további fogva tartását kérte.

— **Zichy Jenő vádlott.** Steinschneider Jakab nagyiparos panaszára a budapesti büntető bíróság becsületsértési ügyben kikérte a képviselőháztól Zichy Jenő grófot, a ki ellenfelének a „szaroló” cítteluszal kedveskedett. A képviselőház, mely ilyen esetekben nem szokott „zaklatás”-t konstatálni,

felfüggesztette a gróf-képviselő mentelmi jogát, így Gajzágó Manó járásbíró előtt az ügy legközelebb tárgyalásra kerül.

— **A gróf kasznár.** A fővárosi iparosoknak egy rendszeres fosztoatója állott ma a budapesti törvényszék egyik ítélőtáncsa előtt, melyben Baumgarten Izidor dr. elnökölt. Arvay Istvánnak hívják a veszedelmes embert, ki annak előtte járásbírói irnok volt, de hivatalából elcsapták. A szélhámoskodást, a mit azelőtt csak kisebb mértékben praktizált, most nagyban kezdte folytatni. Hogy ezt tehesse, mindenfelé a gróf Esterházy Miklós kasznárjának adta ki magát s ezen a réven a családok és lopások egész légióját követte el, úgy hogy különböző megrendelések ürügye alatt beállított egy nap három mesteremberhez is, s a kinél valamit lopni nem tudott, ott pillanatnyi pénzavarát említve, egy-egy rövid lejáratu kölcsönt szorított ki. Az ügyében ma megtartott végtárgyaláson vagy tizenkét becsapott iparos jelent meg. Lindtner János, Eichhorn Vilmos és Szukup Jánosnál alkuvás közben a falon függő órát lopta el, Csüry János esztorgályostól pedig egy tajtékpipát csalt ki, azt ígérve, hogy a gróf számára tett vásárlásoknál nem fog alkudni. A többiektől néhány forintot kölcsönzött magának. Arvay mind e viselt dolgait alig pár nap alatt követte el, mégis ma azzal védekezett, hogy örökös nyomora kényszerítette e turpisságokra. A törvényszék Kuszka kir. alügyész indítványához képest bűnösnek nyilvánította és másfél évi börtönbüntetés elszenvésére ítélte.

Szerkesztői üzenetek.

— **Dubiosa.** Soha se tessék aggódni. Amilyen kedves anarchiát csinált a magyar helyesírásban a chauvinizmus (sovinizmus), akármilyen nagy hibákat méltóztatik csinálni, mindig mentheti magát valamelyik iskolával.

Legrosszabb esetben azzal állhat elő, hogy ön voltaképpen — erdélyi származású.

Irhatja tehát, akár *melylyel*, akár *mellyel*; *anyjával* vagy *annyával*, *képen* vagy *képpen*, *monarchia*, *monarkhia*, *monarkia* vagy *monarhia* és így tovább teljesez tetszés szerint.

Csak egyre kérjük a magyar nyelv géniusza nevében. Ha már elhiszi, hogy a szenvedő alakot a magyar nyelv nélkülözheti s ebben a tekintetben is szakíthat a több száz éves irodalmi hagyományval; inkább dobja el a tollat, mintsem hogy olyan szentségtörésre adja magát, a milyen t. levele végén van: „már minden megkísértve lett.”

— **R. A. Miskolc.** Ott, abban a magyarzó mondathban a zene vonalszépességének a dallamszépességét neveztük — abból az analógiából indulván ki, hogy szép rajz lehet az is, a mely nem ábrázol tárgyat vagy jelenetet, csak épen szép vonalakat (arabeszk); és szép zene lehet az is, a mely nem jelent semmit, csak föl- vagy lemenő hangok kellemes váltakozásából, épen hogy szép dallammal kinál. Az ilyen, nem jellemző, indulatot kifejezni nem akaró zenére áll a nálunk nagy tekintélynek tartott bécsi zenedoktornak, *Hanslick* Ede udv. tanácsosnak az az elnevezése: „hangzó arabeszk”. Ön is bizonyára ismeri *Schlegel* Ág. Vilmos közel százéves meghatározását, a melyet ő a vonalak arányos szépségénél fogva tartott érvényesnek, hogy t. i. „az építészeti: megfagyott zene.” *Taine* is határozott párhuzamot lát a zene és építészet közt.

A többire nézve tessék a „szerzői jogról” szóló törvényt elolvasni.

— **A megtért rablóvezér.** Kövesse a példáját és térjen meg ön is. Mondjon le az elheszélések irásáról.

— **T. K. Bécs.** A mennyi a valóságos kár, annyit kap, tehát van igazsága. — **P. B. Kistapolcsány.** Murai Károly ir azon számok alatt s megengedi, hogy azon tárcát németországi lapok számára lefordítsa. — **Z. S. Zombor.** Helyes. — **S. M. Ungvár.** Majd csak magáról a közgyűlésről. — **F. M. Kaposvár.** Tévedni méltóztatik. Nem mi értünk önnel egyet, hanem ön mi velünk. A politikai cikkeket azonban csak tessék ránk bízni. — **A. S. H.-M.-Vásárhely.** Horváth János városi tanácsnok. — **L. T. Tüskevár.** Május végeig. — **Sz. J. P. K. Tarcsa.** Mindenesetre; de közelebbi adatokat sziveskedjék közölni. — **Szepesi plébános.** Névtelen közleményeknek bajos hitelt adni. Különben a csendőrké dicseretes működése általánosan ismeretes. — **R. S. Ungvár.** Nem tudjuk miről van szó. Magánérdeki ügynek látszik. — **Sz. M. Post festa.** — **H. Á. Mezőberény.** Magánügy; bele nem avatkozhatunk. A másikra: szivesen vesszük. — **P. S.** Az ösztön nem elég; oda tehetség kell. Azt mondják meg önnök mások, a kik ismerik. — **Bookmaker.** Az ezüst 2 frtosat május végeig az állami pénztárak teljes névértékben beváltják. — **Tárnóczy.** Természetes, hogy a francia nevet helyesen csakis franciául lehet ki ejteni. Ha sokan magyarul olvassák, az még nem szabály.